

Briuselis, 2013 06 17
COM(2013) 430 final

2013/0202 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

Dėl valstybinių užimtumo tarnybų (VUT) bendradarbiavimo stiprinimo

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šiuo teisės akto pasiūlymu, skatinamąja priemone pagal SESV 149 straipsnį, siekiama sustiprinti įvairių valstybių narių valstybinių užimtumo tarnybų (VUT) bendradarbiavimą. VUT atsako už aktyvios darbo rinkos politikos įgyvendinimą ir remdamosi viešuoju interesu teikia įdarbinimo paslaugas. Jos priklauso atitinkamoms ministerijoms, viešosioms įstaigoms arba viešosios teisės reglamentuojamoms (ne pelno) korporacijoms. Paslaugoms, kurias VUT teikia darbuotojams ir darbdaviams, priklauso darbo rinkos informacija, parama ieškant darbo, konsultavimas, profesinis orientavimas, įdarbinimas ir parama profesiniam bei geografiniam judumui. Be to, VUT dažnai yra atsakingos už nedarbo ir kitų socialinių išmokų sistemas. Veiksminga VUT veikla yra svarbus sėkmingos užimtumo politikos veiksnys.

ES valstybių VUT bendradarbiavimo stiprinimas pripažintas esminiu siekiant strategijos „Europa 2020“¹ užimtumo srities tikslų. Komisija ne kartą skatino modernizuoti VUT paslaugų teikimą, užmegzti VUT ir kitų įdarbinimo tarnybų partnerystės ryšius ir pertvarkyti VUT į „pereinamojo laikotarpio valdymo agentūras“, vykdančias naują aktyvaus ir pasyvaus įdarbinimo politiką². Taryba neseniai paragino valstybines ir privačias užimtumo tarnybas, darbdavius, socialinius partnerius ir jaunimo atstovus užmegzti partnerystės ryšius vykdamas „jaunimo garantijų“ iniciatyvas³. Į VUT tiesiogiai kreipiamasi ir naujausiose valstybių narių užimtumo politikos Europos gairėse, vadinamosiose „užimtumo gairėse“⁴.

Valstybės biudžeto mažėjimas ir reikmė didinti VUT ekonominį veiksmingumą paskatino kelias valstybes nares imtis VUT reformų: sujungti jas su nedarbo išmokų teikimo tarnybomis, perduoti paslaugas privatiems išorės subjektams, suskirstyti užimtumo tarnybas pagal regionus ir savivaldybes, gerinti paslaugų teikimą pasitelkus IRT ir savitarnos priemones. Drauge nuolatos keičiasi VUT išlaidos (įskaitant nedarbo išmokas): reguliariai atliekamomis VUT apklausomis⁵ nustatyta, kad 2007–2010 m. išlaidos didėjo, o 2011 m. daugiausiai mažėjo. Iš naujausių biudžetų prognozių matyti, kad dauguma VUT 2013 m. numato didesnes išlaidas, palyginti su praėjusiais metais.

Įvairių valstybių VUT verslo modeliai, naudojamos priemonės, darbo rinko sąlygos ir teisinė situacija skiriasi, todėl VUT ne visur vienodai veiksmingai įgyvendina darbo rinkos programas. Už VUT organizavimą, personalą ir valdymą yra atsakingos valstybės narės, tačiau šiuo teisėkūros pasiūlymu sukuriamas Europos valstybinių užimtumo tarnybų tinklas, leisiantis palyginti šių tarnybų veiklą Europos lygmeniu ir skatinsiantis tarpusavio mokymąsi, kurio tikslas – didinti tarnybų pajėgumą ir veiksmingumą. Patirtis parodė, kad valstybės narės nėra linkusios savarankiškai užsiimti tarpusavio mokymusi ir lyginamąja analize.

VUT bendradarbiavimas ES lygmeniu prasidėjo 1997 m., kai Komisija, siekdama skatinti joms priklausančių organizacijų bendradarbiavimą, mainus ir tarpusavio mokymąsi, o taip pat

¹ Komisijos komunikatas „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“, COM(2010) 2020 galutinis.

² Komisijos komunikatas „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė. Europos pastangos kiekvienam suteikti darbą“, COM (2010) 682 galutinis. Komisijos komunikatas „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas“, COM (2012) 173 galutinis.

³ 2013 m. vasario 28 d. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų Tarybos išvada.

⁴ 2010 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimas dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių, 2010/707/ES.

⁵ 2010–2013 m. VUT krizės atsakymų klausimynas, Europos darbo judumo laboratorija.

gauti iš šios srities specialistų grįžtamosios informacijos apie užimtumo srities politikos iniciatyvas, įsteigė neformalią VUT patariamąją grupę⁶. Laikui bėgant pasiekta pažangos, bet dabartinis bendradarbiavimo modelis pasirodė gana ribotas.

Nacionalinės VUT dalyvauja šioje veikloje savanoriškais pagrindais, o tai trukdo kuo anksčiau nustatyti VUT veiklos silpnybes ir su jomis susijusias galimas struktūrines darbo rinkos problemas. Trūksta ir ataskaitų teikimo mechanizmo, o tai reiškia, kad nacionalinės ir ES lygio politikos formuotojai negauna sistemingos informacijos apie esamus praktinius lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi rezultatus.

Pastangos padaryti VUT lengviau palyginamas, grupuojant jas pagal verslo modelius, kol kas nebuvo sėkmingos. Ryšiai tarp lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi veiklos yra silpni ir nenuoseklūs, o esamos tarpusavio mokymosi programos veiksmams nepakanka mokslinio pagrindimo. Tarpusavio mokymosi veikloje dalyvauja tik maža VUT grupelė, todėl jos poveikis nėra pakankamai plataus masto.

Kad VUT taptų „mokymosi organizacijomis“ ir dalyvautų Užimtumo komiteto veikloje, jos turi pritaikyti savo organizacinį modelį, verslo strategijas ir procesus prie sparčiai kintančios aplinkos. Neseniai paskelbtame dokumente „VUT indėlis, siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų“⁷ VUT tinklas išskyrė penkias pagrindines permainų sritis siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų: i) užmegzti ryšį su paslaugų naudotojais; ii) bendradarbiavimu ir (arba) partneryste užsitikrinti tarpininko vaidmenį; iii) vystyti į įgūdžius nukreiptus veiksmus; iv) siekti tvarių veiklos rezultatų; v) gerinti žmonių karjerą.

Šiuo teisėkūros pasiūlymu siekiama visų VUT naudai išplėsti, sustiprinti ir sujungti šiuo metu vykdomas iniciatyvas. Pasiūlymas stiprinti VUT bendradarbiavimą skatina imtis suderintų veiksmų jas modernizuojant ir suteikiant galių sėkmingai ir sklandžiai drauge veikti dabartinės ekonomikos krizės sąlygomis.

Patikimomis teisės normomis pagrįstas Europos VUT tinklas galėtų gausinti nuodugniai koordinuojamos VUT veiklos rūšių ir užtikrintų tinklo veikimo teisėtumą. Formaliai įteisinta struktūra – tai prielaida didinti tinklo galimybes dalyvauti kuriant naujoviškas, faktais pagrįstas politikos įgyvendinimo priemones, atitinkančias strategijos „Europa 2020“ tikslus. Be to, tokia struktūra padėtų lengviau įgyvendinti Europos socialinio fondo finansuojamus darbo rinkos projektus. Siūloma iniciatyva galėtų padidinti išlaidų veiksmingumą.

Šiuo sprendimu sukurtas VUT tinklas įgyvendintų iniciatyvas – skatinamąsias priemones, skirtas gerinti valstybių narių bendradarbiavimą užimtumo srityje. Šios priemonės papildytų VUT bendradarbiavimą EURES sistemoje, remiantis 45 ir 46 Sutarties straipsniais.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO ĮVERTINIMO REZULTATAI

Atsižvelgiant į didesnę faktais pagrįstų politikos priemonių reikšmę, šis pasiūlymas grindžiamas įvairiais įvertinimo tyrimais ir konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis.

⁶ Grupei priklauso ES valstybių narių, Norvegijos, Islandijos ir Lichtenšteino (EEE narių) VUT.

⁷ Valstybinių užimtumo tarnybų indėlis siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų, VUT strateginių rezultatų dokumentas, 2012 m.

Svarbiausi yra šie: VUT verslo modelių⁸, VUT veiklos rezultatų matavimo sistemų ir geografinio darbo jėgos judumo⁹, VUT vaidmens užtikrinant užimtumo ir lankstumo garantijas¹⁰, VUT vaidmens prognozuojant įgūdžių paklausą darbo rinkoje ir žmonių parengimo naujam darbui¹¹ tyrimai. Atsižvelgta taip pat į VUT tarpusavio mokymosi programos¹² rezultatus, atsakymus į 2009–2013 m. VUT krizės atsakymų klausimyną¹³ ir į šiuo metu vykdomo Komisijos bendrai finansuojamo VUT lyginamosios analizės projekto¹⁴ rezultatus.

VUT lyginamosios analizės iniciatyvos ateitį 2012 ir 2013 m. kelis kartus svarstė šiuo metu dirbanti VUT patariamoji grupė. Grupės konsultacijos svarbiausiais šio pasiūlymo klausimais vyko 2013 m. kovo ir gegužės mėn.; grupės nariai raginti išsakyti nuomonę apie galimus šio pasiūlymo tikslus, iniciatyvas ir politinio pasirinkimo galimybes.

2013 m. sausio mėn. grupė paskelbė diskusijų dokumentą „Būsima Europos integruotų valstybinių užimtumo tarnybų lyginamosios analizės mokymosi iniciatyva“. Šis VUT dokumentas aptartas neformaliame užimtumo ir socialinių reikalų ministrų susirinkime („neformaliame Europos užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų ministrų susitikime“) ir Užimtumo komitete. Neformaliame užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų ministrų susitikime pripažinta, kad geresnis ir tikslingesnis VUT bendradarbiavimas padėtų dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais, ir paprašyta pateikti išsamesnį pasiūlymą dėl „lyginamosios analizės mokymosi“ iniciatyvos¹⁵.

Pirmiau paminėtos konsultacijos ir tyrimai patvirtina, kad suinteresuotosios šalys iš esmės sutaria dėl poreikio stiprinti VUT bendradarbiavimą. Visos VUT turėtų aktyviai dalyvauti tinklo veikloje. Be to, paremtas siūlymas plėsti lyginamosios analizės mechanizmo apimtį ir geriau susieti lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi veiklą.

VUT prisidėjo prie to, kad skelbimas apie šį Sprendimą laiku ir skaidriai būtų pateiktas Komisijos darbo programoje, ir padėjo geriau parengti ten pateiktą tekstą. Į jų pažiūras, išreikštas raštu bei atviruose konsultaciniuose susitikimuose, atsižvelgta svarstant svarbiausius, tiesiogiai su jomis susijusius klausimus, pvz., tinklo iniciatyvos ir (arba) veikla, tinklo valdymo struktūra, Komisijos vaidmuo, bendradarbiavimas su kitais užimtumo ir įdarbinimo paslaugų teikėjais, bendradarbiavimas su Taryba ir konkrečiai su Užimtumo komitetu.

Atsižvelgiant į tai, kad šio teisėkūros pasiūlymo poveikis bus daugiausiai netiesioginis, ir kad pagrindiniai techninės lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi iniciatyvų elementai bus nustatyti deleguotajame akte, atlikti poveikio įvertinimą nelaikoma tikslinga. Be to, nesitikima

⁸ VUT verslo modelių tyrimai, Europos darbo judumo laboratorija, 2012 m.

⁹ VUT veiklos rezultatų matavimo sistemos ir geografinis darbo jėgos judumas, *Ecorys*, 2012 m.

¹⁰ Valstybinių užimtumo tarnybų vaidmuo dėl užimtumo ir lankstumo garantijų Europos darbo rinkoje, Danijos technologijos institutas, 2009 m.

¹¹ Įgūdžių paklausos prognozavimas darbo rinkoje ir žmonių parengimas naujam darbui – koks yra valstybinių užimtumo tarnybų vaidmuo prognozuojant įgūdžių poreikius ir keliant darbuotojų kvalifikaciją? Danijos technologijos institutas, 2010 m.

¹² „Valstybinių užimtumo tarnybų dialogas“ – Europos Komisijos remiama valstybinių užimtumo tarnybų tarpusavio mokymosi programa. Daugiau informacijos galima rasti:

¹³ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=964&langId=en>.

¹⁴ 2010–2013 m. VUT krizės atsakymų klausimynas, Europos darbo judumo laboratorija.

¹⁵ VUT lyginamosios analizės projektas yra savanoriškas VUT projektas, bendrai finansuojamas programos PROGRESS. Daugiau informacijos galima rasti: <http://www.pes-benchmarking.eu/english/about.asp?IdPageLv=1>.

¹⁵ 2013 m. vasario 7–8 d. Dubline vykęs neformalus užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų ministrų susitikimas.

jokio poveikio biudžetui.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Teisė veikti grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 149 straipsniu, kuriame teigiama: „Europos Parlamentas ir Taryba [...] gali imtis skatinamųjų priemonių, skirtų paremti valstybių narių bendradarbiavimui ir jų veiklai užimtumo srityje, imdamasi iniciatyvos plėtoti keitimąsi informacija ir geriausia praktika, teikti lyginamąją analizę ir patarimus, taip pat skatinti naujoviškus požiūrius ir patirties vertinimą, ypač pasiremama eksperimentiniais projektais“.“.

Sąjungos veiksmai taip pat grindžiami tuo, kad teisėkūros pasiūlymas dėl VUT bendradarbiavimo stiprinimo padės siekti sutarties tikslų, pirmiausia – visiško užimtumo (SESV 3 straipsnis).

Visas pasiūlymas dėl VUT bendradarbiavimo stiprinimo yra skatinamoji priemonė 149 straipsnyje apibrėžta prasme. Atsižvelgiant į pasiūlytos skatinamosios priemonės pobūdį, pasirinkta teisinė priemonė – Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas – yra tinkamiausia.

Bendradarbiavimo stiprinimas, skatinant VUT kartu įgyvendinti konkrečias iniciatyvas, atitinka subsidiarumo principą, nes taip siekiama suteikti paramos valstybėms narėms dabartinės ekonominės krizės sąlygomis modernizuoti savo valstybines užimtumo tarnybas ir geriau siekti strategijos „Europa 2020“ užimtumo tikslų.

Apskritai VUT bendradarbiavimo srityje Sąjungos indėlis, lyginant tik su valstybių narių veiksmais, turi pridėtinę vertę. Valstybinės užimtumo tarnybos yra įgaliotos siekti nacionalinio intereso tikslų ir prioritetų; joms nėra įprasta ES lygmens sąveika. ES lygmens lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi veiksmai kuria panašių siauresnio masto veiksmų, kuriais gal tik kelios nacionalinės VUT savanoriškai prisidės kuriant ES masto bendradarbiavimą, pridėtinę vertę.

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes jis pateikiamas kaip skatinamosios priemonės valstybinio užimtumo tarnyboms, o jo trukmę riboja tarybos nustatytas strategijos „Europa 2020“ galiojimo terminas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Komisijos pasiūlyme dėl daugiametės finansinės programos yra pasiūlymas dėl 958,19 mln. EUR skyrimo Europos Sąjungos socialinių pokyčių ir inovacijų programai 2014–2020 m. VUT bendradarbiavimo stiprinimas bus finansuojamas iš PSCI programos PROGRESS užimtumo skyriaus. Pirmiau aprašytai skatinamajai priemonei numatyta skirti orientacinė suma – 4 mln. EUR per metus. Apie 3 mln. EUR numatyta lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi veiklai; gali būti paskelbti keli viešųjų pirkimų konkursai. Iki 1 mln. EUR veikiausiai bus panaudota tinklo dalyvių susitikimams ir VUT problemų moksliniams tyrimams.

Teisėkūros pasiūlymas nekeičia biudžeto ir nereikalauja papildomų personalo išteklių. Komisijos personalas – 2,5 visos darbo dienos darbuotojų, šiuo metu dirbančių EMPL GD ir atsakingų už VUT klausimus – atliks VUT tinklo sekretoriato pareigas.

5. DELEGUOTIEJI AKTAI

Teisėkūros pasiūlyme yra nuostata suteikti Komisijai galių priimti deleguotuosius aktus. Iš esmės tai susiję su deleguotuoju aktu dėl bendros lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi iniciatyvų įgyvendinimo sistemos sukūrimo.

Sprendimas naudoti teisinę priemonę – deleguotąjį aktą – yra pagrįstas, nes jis leis papildyti pagrindinį aktą smulkiau apibrėžtomis neesminėmis detalėmis; šiuo atveju tai bendra lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi iniciatyvų įgyvendinimo sistema.

Į bendrą sistemą įtraukti techniniai lyginamosios analizės sistemos elementai, tokie kaip metodika, pagrindiniai kokybiniai ir kiekybiniai įvairių VUT verslo modelių, procesų, veiksmų ir priemonių veiklos rezultatų, poveikio ir sąnaudų vertinimo rodikliai bei kiti geriausios praktikos pavyzdžių nustatymo kriterijai. Joje bus nurodyti mėnesio ir (arba) metų duomenų pateikimo reikalavimai VUT, integruotos tarpusavio mokymosi programos mokomosios priemonės, tokios kaip seminarai, tarpusavio peržiūros, techninė pagalba, mokomieji vizitai ir dalyvavimo lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi veikloje sąlygos.

Atliekant lyginamąją analizę duomenų rinkimą ir analizę ketinama pavesti išorės subjektams. VUT bus įtrauktos į šį procesą, siekiant užtikrinti lyginamosios analizės rezultatų nuosavybę.

VUT susitarus tikimasi, kad bus galima panaudoti didelę dalį šiuo metu VUT savanoriškai atliekamų lyginamosios analizės projektų medžiagos. Egzistuoja kai kurių rodiklių, skirtų įvertinti laikotarpį, per kurį įsidarbina darbo ieškantys asmenys, laiko eilutės: perėjimas nuo nedarbo prie užimtumo, perėjimas prie užimtumo po neilgai trukusio nedarbo, perėjimas nuo mokymosi priemonių prie užimtumo. Laisvų darbo vietų prieinamumas ir jų atitiktis tinkamiems kandidatams bei darbo ieškančių asmenų ir darbdavių pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis taip pat matuojami keliais rodikliais.

Gali prireikti apibrėžti papildomus rodiklius ir kontekstinius kintamuosius, kad būtų galima įvertinti verslo modelio ir procesų bei rezultatų tarpusavio priklausomybę.

Bendra sistema leis apibrėžti daugumą lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi veiklos elementų. Techninės smulkmenos, kurios laikui bėgant gali keistis, bus įtrauktos į VUT tinklo metinę darbo programą.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

Dėl valstybinių užimtumo tarnybų (VUT) bendradarbiavimo stiprinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 149 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
perdavę įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁶,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁷,
priimdami sprendimą pagal įprastą teisėkūros procedūrą,
kadangi:

- (1) 2010 m. birželio 17 d. Europos Taryba¹⁸ pritarė Komisijos pasiūlymui dėl Europos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos „Europa 2020“¹⁹. Europos Vadovų Taryba pasisakė už visišką ES priemonių ir politikos krypčių sutelkimą siekiant bendrųjų tikslų ir paprašė valstybių narių labiau koordinuoti savo veiksmus. Valstybinės užimtumo tarnybos (VUT) vaidina svarbiausią vaidmenį siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslo iki 2020 m. užtikrinti 20–64 metų vyrams ir moterims 75 proc. užimtumo lygį;
- (2) Sutarties 45 straipsnyje užtikrinama darbuotojų judėjimo laisvė Sąjungoje, o 46 straipsnyje nurodomos priemonės šiai laisvei pasiekti, pirmiausiai užtikrinant glaudų VUT bendradarbiavimą. Šiuo sprendimu sukurtas VUT tinklas būtų atsakingas ne tik už bendruosius geografinio judumo aspektus, bet siektų įvairių tikslų ir vykdytų skirtingas iniciatyvas – skatinamąsias priemones, skirtas gerinti valstybių narių bendradarbiavimą užimtumo srityje. Todėl Sutarties 149 straipsnis yra tinkamas teisinis šio sprendimo pagrindas;
- (3) atsižvelgdama į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 148 straipsnio 4 dalį, Komisija 2010 m. spalio 21 d. patvirtino užimtumo politikos gaires. Šias bendrąsias gaires valstybės narės naudoja kaip orientyrą, padedantį apibrėžti nacionalines reformų programas ir vykdyti reformas. Užimtumo gairės sudaro konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurias Taryba pateikia valstybėms narėms pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, pagrindą. Pastaraisiais metais rekomendacijose konkrečiai minėtas

¹⁶ OL C , , p. .

¹⁷ OL C , , p. .

¹⁸ Nr. 2010 m. birželio 17 d. dok. EUCO 13/10.

¹⁹ 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatas „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“, COM(2010) 2020.

VUT veikimas ir pajėgumai bei aktyvios darbo rinkos politikos valstybėse narėse veiksmingumas;

- (4) šias rekomendacijas būtų pravartu paremti gausesniais faktiniais duomenimis, įtraukti grįžtamojo ryšio informaciją apie politikos įgyvendinimą ir VUT bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis. Siekiant šio tikslo, šiuo sprendimu sukuriamas VUT tinklas įgyvendins konkrečias iniciatyvas, tokias kaip bendrais faktiniais duomenimis pagrįstos lyginamosios analizės sistemos, atitinkama tarpusavio mokymosi veikla, tinklo narių tarpusavio pagalba ir strateginiai VUT modernizavimo veiksmai. Siekiant Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos (EPSCO) ir Užimtumo komiteto (EMCO) prašymu pateikti duomenis apie užimtumo politikos tobulinimą, reikia pasinaudoti tinklo ir jo pavienių narių sukauptomis konkrečiomis žiniomis;
- (5) neformaliame užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų ministrų posėdyje pripažinta, kad geresnis ir tikslingesnis VUT bendradarbiavimas padėtų dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais, ir paprašyta pateikti išsamesnį pasiūlymą dėl „lyginamosios analizės mokymosi“ iniciatyvos²⁰;
- (6) šiuo sprendimu sukurtas VUT tinklas turėtų glaudžiai bendradarbiauti su Užimtumo komitetu pagal SESV 150 straipsnį ir prisidėti prie jo veiklos kaip faktinių duomenų bei politikos įgyvendinimo ataskaitų teikėjas. VUT tinklo pranešimai Tarybai pateikiami per Užimtumo komitetą. Konkrečiais atvejais VUT tinkle sukauptos žinios apie užimtumo politikos įgyvendinimo aspektus ir VUT lyginamoji analizė gali padėti politikams įvertinti ir kurti užimtumo politiką nacionaliniu ir Sąjungos lygmeniu;
- (7) VUT tinklas turėtų prisidėti prie užimtumo srities politikos iniciatyvų, tokių kaip Tarybos rekomendacijos dėl „jaunimo garantijų“ iniciatyvos nustatymo²¹. Tinklas taip pat gali remti iniciatyvas, skirtas palengvinti perėjimą nuo švietimo ir mokymo prie darbo, be kita ko, skirtas didinti įgūdžių ir kvalifikacijų skaidrumą;
- (8) VUT tinklas turėtų stiprinti jo narių bendradarbiavimą, kurti bendras keitimosi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais visose VUT priklausančiose srityse iniciatyvas, atlikti lyginamąją analizę ir teikti konsultacijas, o taip pat skleisti informaciją apie naujovišką požiūrį į užimtumo paslaugų teikimą. Sukūrus šį tinklą bus sukurta galimybė atlikti integracinį, pagrįstą faktais ir į rezultatus orientuotą visų VUT palyginimą, kurio dėka pavyks nustatyti geriausios praktikos pavyzdžius. Šie rezultatai tinklo dalyviams padės pagal jų konkrečios atsakomybės sritis formuoti ir teikti užimtumo paslaugas. Tinklo įgyvendinamos iniciatyvos turėtų didinti VUT veiksmingumą ir užtikrinti didesnę viešųjų išlaidų efektyvumą;
- (9) siekiant nustatyti bendrą lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi iniciatyvų įgyvendinimo sistemą, įgaliojimai priimti teisės aktus dėl lyginamosios analizės sistemų ir tarpusavio mokymosi veiklos techninių elementų nustatymo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti deleguoti Komisijai. Jiems priskiriama metodika, pagrindiniai kiekybiniai ir kokybiniai VUT veiklos rezultatų įvertinimo rodikliai, integruotos tarpusavio mokymosi programos mokomosios priemonės ir dalyvavimo šiose iniciatyvose sąlygos. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su

²⁰ 2013 m. vasario 7–8 d. Dubline vykęs neformalus užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų ministrų susitikimas.

²¹ Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo, 7123/13.

ekspertais, pirmiausia – su VUT ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

- (10) dėl VUT modelių, jų atliekamų užduočių ir paslaugų teikimo formų įvairovės kiekviena valstybė narė paskiria į VUT tinklo valdybą vieną iš savo valstybinių užimtumo tarnybų vyresniųjų vadovų. Kai tinkama, šis narys valdyboje atstovauja kitoms tos valstybės narės valstybinėms užimtumo tarnyboms. Paskirtiesiems nariams turi būti suteikti įgaliojimai priimti sprendimus juos pasiuntusių organizacijų vardu. Siekiant užtikrinti aktyvų visų VUT dalyvavimą tinkle, galimybė veikti turi būti atvira įvairaus lygmens dalyvavimui;
- (11) VUT tinklas turėtų naudotis dabartinės ES/EEE VUT patariamiosios grupės, kurią Komisija remia nuo 1997 m., sukaupta patirtimi ir perimti šios grupės veiklą. Į šios grupės nuomonę atsižvelgta rengiant šio sprendimo projektą;
- (12) pagrindinės sritys, šios neformalios ekspertų grupės išvardytos dokumente „VUT indėlis siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų“²² turėtų būti laikomos orientyrais, padedančiais praktiškai įgyvendinti numatytą VUT modernizavimo ir stiprinimo koncepciją;
- (13) VUT tinklas turėtų stiprinti bendradarbiavimą, konkrečiai žinių perdavimą, rengti pažintinius vizitus ir keitimąsi darbuotojais, ir taip teikti savo nariams tarpusavio pagalbą ir paramą modernizuojant organizacines struktūras bei paslaugų teikimą;
- (14) VUT tinklas ir jo iniciatyvos finansuojamos pagal socialinių pokyčių ir inovacijų programos PROGRESS užimtumo skyrių neviršijant biudžeto valdymo institucijos skiriamų asignavimų;
- (15) projektus, sukurtus tinklo arba išskirtus tarpusavio mokymo veikloje ir vėliau įgyvendintus pavienėse VUT, valstybės narės gali finansuoti Europos socialinio fondo (ESF), Europos regionų plėtros fondo (ERDF) ir programos „Horizontas 2020“ lėšomis;
- (16) Komisija imasi reikalingų administracinių procedūrų tinklui sukurti,

²² Valstybinių užimtumo tarnybų indėlis siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų, VUT strateginių rezultatų dokumentas, 2012 m.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis Sukūrimas

Laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. įsteigiamas Europos masto valstybinių užimtumo tarnybų (VUT) tinklas (toliau – tinklas). Tinklas įgyvendina 3 straipsnyje nurodytas iniciatyvas.

Tinklą sudaro:

- (a) valstybių narių pasiūlytos valstybinės užimtumo tarnybos ir
- (b) Komisija.

Valstybės narės, turinčios autonomiškas regionines valstybines užimtumo tarnybas, užtikrina tinkamą atstovavimą vykdant konkrečias tinklo iniciatyvas.

2 straipsnis Tikslai

Kaip skatinamoji priemonė sukurtas tinklas prisideda:

- (a) įgyvendinant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo bei darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“ ir jos pagrindinius tikslus, ypač užimtumo srityje;
- (b) tobulinant ES darbo rinkos veikimą;
- (c) didinant darbo rinkos integraciją;
- (d) didinant geografinį ir profesinį judumą;
- (e) įveikiant socialinę atskirtį ir integruojant asmenis, atskirtus nuo darbo rinkos.

3 straipsnis Tinklo iniciatyvos

1. Tinklas visų pirma:

- (a) kuria ir įgyvendina valstybinėse užimtumo tarnybose Europos masto faktiniais duomenimis pagrįstas lyginamosios analizės sistemas, paremtas kiekybiniais ir kokybiniais VUT veiklos rezultatų įvertinimo rodikliais, ir renka duomenis, reikalingus tinkamai tarpusavio mokymosi priemonei sukurti; Be to, aktyviai dalyvauja įgyvendinant numatytą veiklą: keičiasi duomenimis, žiniomis ir praktikos pavyzdžiais;
- (b) teikia tarpusavio pagalbą: užtikrina pavienių specialistų ar grupių veiklą, skatina bendradarbiavimą, narių keitimąsi informacija bei patirtimi ir darbuotojų mainus, be to, teikia paramą įgyvendinant Tarybos pateiktas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, susijusias su VUT darbu;
- (c) patvirtina ir įgyvendina VUT pagrindinių veiklos sričių modernizavimo ir stiprinimo koncepciją;
- (d) Tarybos ar Komisijos prašymu, o taip pat savo iniciatyva rengia užimtumo srities ataskaitas;
- (e) prisideda įgyvendinant užimtumo srities politikos iniciatyvas;

- (f) tinklas patvirtina ir įgyvendina metinę programą, kurioje išvardijami jo veiklos metodai, pasiektini rezultatai ir papildoma informacija, susijusi su lyginamosios analizės sistemų įgyvendinimu;
2. Tinklas sukuria ataskaitų teikimo mechanizmą, susijusį su 3 straipsnio 1 dalyje ir 3 straipsnio 1 dalies b punkte pateiktomis iniciatyvomis. Pagal šią nuostatą tinklo nariai kasmet pateikia ataskaitas tinklui.

4 straipsnis

Bendradarbiavimas

Tinklas bendradarbiauja su suinteresuotaisiais darbo rinkos dalyviais, įskaitant kitas užimtumo paslaugų teikimo tarnybas: įtraukia juos į atitinkamą veiklą, tinklo susirinkimus ir keičiasi su jais informacija bei duomenimis.

5 straipsnis

Tinklo veikimas

1. Tinklas valdomas valdybos, į kurią kiekviena valstybė narė paskiria po vieną narį ir po vieną pakaitinį narį iš savo valstybinių užimtumo tarnybų vyriausiųjų vadovų. Komisija skiria į valdybą vieną narį ir vieną pakaitinį narį. Prireikus pakaitiniai nariai atlieka narių funkcijas.
2. Iš VUT valdybos narių paskiriamas valdybos pirmininkas ir du pavaduotojai; pirmininkas atstovauja tinklui. Prireikus pirmininko pavaduotojai atlieka pirmininko funkcijas.
3. Valdyba vienbalsiai patvirtina darbo tvarkos taisykles, kurioms priklauso, be kita ko, valdybos sprendimų priėmimo tvarka ir nuostatos dėl tinklo pirmininko ir pavaduotojų skyrimo ir kadencijos trukmės. Valdyba daugumos sprendimu patvirtina metinę darbo programą, įskaitant darbo grupių sudarymą ir kalbų vartojimą tinklo susirinkimuose; kasmet skelbiama tinklo veiklos ataskaita.
4. Valdybos veiklai padeda Komisijos skiriamas ir joje dirbantis sekretoriatas. Sekretoriatas bendrai su pirmininku ir pirmininko pavaduotojais rengia valdybos susirinkimus, metinę darbo programą ir metinę ataskaitą.

6 straipsnis

Finansinė skatinamosios priemonės parama

Šio sprendimo įgyvendinimo bendrieji išteklių nustatyti Socialinių pokyčių ir inovacijų programoje; metinius asignavimus iš finansinės programos patvirtina biudžeto valdymo institucija.

7 straipsnis

Bendrosios sistemos patvirtinimas

Komisijai pagal 8 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl lyginamosios analizės ir tarpusavio mokymosi iniciatyvų įgyvendinimo bendrosios sistemos, kaip apibrėžta 3 straipsnio 1 dalyje, įskaitant metodiką, pagrindinius kiekybinius ir kokybinius VUT veiklos rezultatų įvertinimo rodiklius, integruotas tarpusavio mokymosi programos mokomąsias priemones ir dalyvavimo šiose iniciatyvose sąlygas.

8 straipsnis

Įgaliojimų perdavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 7 straipsnyje minimi įgaliojimai perduodami Komisijai septyneriems metams nuo Sprendimo įsigaliojimo dienos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 7 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 2 mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas 2 mėnesiais.

9 straipsnis

Peržiūra

Praėjus ketveriems metams po sprendimo įsigaliojimo, Komisija pateikia sprendimo įgyvendinimo ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Ataskaitoje pirmiausiai įvertinama, koku mastu tinklas prisidėjo siekiant 2 straipsnyje nurodytų tikslų ir ar jis atliko savo užduotis.

10 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas